

GRÖN AFFÄRSUTVECKLING

Grön Affärsutveckling

Delrapport

Perioden 2009-01-01 till och med 2009-06-30

Innehållsförteckning

- 1. Inledning**
  - 1.1 Bakgrund**
  - 1.2 Personalförändringar**
  - 1.3 Syfte**
  - 1.4 Mål**

- 2. Aktiviteter**
  - 2.1 Individuell rådgivning**
  - 2.2 Seminarium**
  - 2.3 Studiebesök**
  - 2.4 Nätverk och nätverksträffar**
  - 2.5 Lokal livsmedelsförädling**
  - 2.6 Övrig verksamhet**

- 3. Uppföljning av mål**

- 4. Uppföljning av kostnadsbudget**

- 5. Avvikelser**

* Ekonomi

* Verksamheten

1. Inledning

1.1 Bakgrund

Inriktning och arbetssätt inom GA har följt det som var ursprungliga projektplanen.

De första månaderna på året innebar många individuella rådgivningar samt uppföljningar med aktiviteter för de nätverk som GA stödjer. Under våren har alltmer av tiden ägnats åt rapporter och rekvisitioner till finansörerna av GA.

Kunder som vi har arbetat med har hört av sig direkt till kontoret eller blivit hänvisade av näringslivsansvariga på respektive kommun, banker eller andra som rekommenderat GA.

I besluten från Leader (Ranrike och Terra et Mare med Orust) fanns ett villkor med att "En handlingsplan tas fram över hur verksamheten kan drivas långsiktigt, och en metodbeskrivning görs över konceptet och varumärket Grön Affärsutveckling". Under mars - 09 ansöktes från Naturbruksgymnasiet Dingle från Fyrbodals, LRF, Landsbygdsprogrammet samt att en viss fakturering till kunderna. De berörda har tillstyrkt en finansiering för hösten 2009 där det ingår att förbereda för en GA - verksamhet över hela Fyrbodalsområdet från 2010. Samverkan kommer att ske med Naturbruksgymnasiet Nuntorp.

1.2 Personal

Personalläget har varit likadant sedan hösten 2008 vilket betyder Krister Olsson 30%, Rolf Berg 60%, Claes 10% och Elisabeth 15% (bokföring adm). Helena von Bothmer har anlitas som konsult som tidigare men i mindre utsträckning.

1.3 Syfte

Syftet kvarstår och är:

Att övergripande stärka landsbygdsföretagens konkurrenskraft och diversifiering för ökad sysselsättning på landsbygden

1.4 Mål

Tidigare mål kvarstår och är;

- Att inspirera till idéer hos de enskilda företagarna
- Att fånga upp och förstärka idéer hos den enskilde
- Att vara en brygga mellan enskilda företagare sinsemellan och till andra externa resurser
- Att GA så fort som möjligt lägger ansvaret på den/de enskilde/enskilda näringsidkarna

2. Aktiviteter

2.1 Individuell Rådgivning/Köksbordssamtal

Det är fortsatt en diversifiering av existerande verksamhet som den enskilde främst söker kontakt för. Exempel på detta är utveckling av turism, hälsa, handel, vidareförädling, energiproduktion av något slag. Det är framför allt besöksnäringen som genererar kontakter dels för att E6:an inom några år är utbyggd till motorväg och därmed öppnar för nya möjligheter att etablera verksamhet knuten till den mobila turisten samtidigt som den gamla sträckningen är en tillgång när trafiken minskar på denna del och dels för det ökade intresset från turistföretag att samverka i syfte att få besökarna att stanna längre tid på besöksmålet. Lokal livsmedelsproduktion och vidareförädling av livsmedel är också ett område där många är intresserade av att utveckla affärsverksamhet.

Andelen företagare som tar kontakt med GA via någon av kommunernas Näringslivsutvecklare har ökat. Övriga gör det utifrån andras erfarenheter och andra aktörer. Aktiv marknadsföring av GA har egentligen inte bedrivits under 2009 eftersom det länge varit oklart om fortsatt verksamhet efter 30 juni 2009.

2.2 Seminarium

Ett seminarium om "Mentorskap och Styrelseutveckling" har genomförts under perioden. Det var "Styrelseutveckling Fyrbodalen" och Staffan Melin som var anlitad konsult. Åtta deltagare med olika bakgrund var mycket nöjda med kvällen. En eventuellt två gick vidare med mentorskap.

2.3 Studiebesök

Det har inte genomförts några studiebesök under perioden.

2.4 Nätverk och nätverksträffar

Det har genomförts sex nätverksträffar. Nätverket för Biodling har resulterat i att flertalet biodlare valt att ansluta sig till "Bohuslän Erbjuder" och därmed få förutsättningar att stärka ekonomi och marknadsposition.

Nätverket för Besöksnäringen har agerat för samverkan mellan kustnära företag och inlandslokaliserade företag med målsättning att bl.a. förlänga säsongen och få besökarna att stanna längre inom området.

Nätverket Köttförädling har samlats vid ett tillfälle med lågt deltagande, där det konstaterades att behoven har ändrats och att det kanske inte är köttproduktionen som är den gemensamma faktorn. Möjligen skall marknadsföring och distribution utgöra samarbetsgrund, eventuellt med "Bohuslän Erbjuder" som koordinator.

Med Bohuslän Erbjuder, BE, har GA fortsatt stöttat den verksamheten men i allt mindre omfattning eftersom BE hittar sina former att utveckla sin verksamhet.

2.5 Lokal livsmedelsförädling

[SERN \(Sweden Emilia Romagna Network\)](#) är ett nätverk mellan kommuner, regioner och organisationer i Sverige och den Italienska regionen Emilia Romagna. Tanken med SERN nätverket är att genom att vara med och initiera och skapa konkreta och nätverk och projekt på gräsrotsnivå och mellan aktörer som jobbar ute i fält, nära medborgaren, stärka relationen mellan Sverige och Italien. SERN är en ickekommersiell organisation.

Detta specifika projekt arbetar med att utveckla samarbetet inom hållbar turism och lokal utveckling länken mellan traditioner, natur, mat och kultur. Från Lappland deltar Jokkmokks kommun, från Västra Götaland samarbetsorganisationen Norra Bohuslän bestående av kommunerna Strömstad, Tanum, Munkedal, Sotenäs och Lysekil. Deltagare har varit representanter från kommuner, regioner samt företag från turism och livsmedelssektorn.

I mars -09 i Norra Bohuslän var avslutningskonferens på temat "Hållbara turismdestinationer". Studieresa genomfördes i Bohuslän till lokala entreprenörer inom livsmedels- och turismbranschen.

En matmässa med lokala samt Italienska producenter var förlagd till Lysekil. Även researrangörer från Italien och Bohuslän var närvarande för att sälja respektive destination.

Med lokala matvaruproducenter har GA medverkat till deltagande och samverkan i mässan Interfood, Svenska Mässan i maj 2009. Det skedde under det gemensamma flaggen "Smaka på Västsverige".

2.6 Övrig verksamhet

Deltagande i projektverkstaden, där aktörer kopplade till landsbygden, regelbundet stämmer av och koordinerar verksamhet för att nå optimal effekt av insatser för landsbygdsutveckling.

GA har deltagit vid några träffar som "projektarenan" (Turism) den 22 april i Uddevalla, Bohusläns Turistnätverk som anordnade aktivitetsmässa på Vann SPA 20 april, Möte med Rambo om möjligheter med Biogas (matavfall, jordbruksprodukter, slam). Den 4 april medverkades vid mässan på Teleport, Tanum.

Styrgruppen har träffats två ggr och personalen har haft planeringsträffar.

3. Uppföljning av mål

Mål och utfall för GA under 2007 och 2008				
	Mål	Utfall	Mål	Utfall
Förväntade resultat	2008	2008	2009	2009
Medverkat till nya företag	4	6	2	4
Medverkat till nya företag kompletterande verks	15	12	5	11
Medverkat till nya årsarbetstillfällen	12	10,5	5	13,5
Aktivitetsmål				
Totalt antal företagskontakter	300	320	96	106
Varav unika besök hos företagare	85	82	27	38
Pågående nätverk	?	3	?	4
Nya nätverk	3	1	1	0
Antal nätverksträffar och arbetsmöten	10	4	3	6
Studiebesök	4	4	1	0
Seminarier	5	6	2	1
Förmedlade konsultinsatser	10	12	3	3
Kurser	?	0	?	0
Medhjälp till ansökan företagsstöd	?	22	?	11
Medhjälp till ansökan projektstöd	?	4	?	0
Medhjälp till ansökan annat stöd/finansiering	?	3	?	0

? för de rubriker som inte funnits med från början i projektansökan.

Måltal 2009 har justerats utifrån beslut om ändrad projektperiod och resurs. Se kapitel 5.1

4. Uppföljning av budget

Kostnadsslag	Budget 2008	Budget 2009	Utfall jan-15 jun -09	Prognos per 30 juni
Löner				
Projektled./landsbygdsutv.	316	120		
Affärsutvecklare	265	98		
Landsbygdsutvecklare	155	61		
Administration	36	15		
Summa löner	771	294		Kostnader för all personal
Soc.avg. (43,36%)	334	127		oavsett anställd/ konsult
Löner inkl. soc. avg.	1106	421	299	386
Utbildning/konf.	10	0	0	
Resekostnader	27	8	16	19
Hyror				
Kontor	114	57	76	76
Möteslokaler	9	5	4	4
Summa hyror	123	62	80	80
Övriga kostnader				
Förbrukningsinv., data	5	2		
Kontorsmaterial	10	4		
Datamaterial	3	1		
Telefon fast	5	3	1	2
Telefon mobil	15	8	1	1
Datakommunikation	10	5		
Porto	5	5		
Transporter	1	1		
Biljetter tåg, båt o flyg	2	1		
Hotel, logi	4	2		
Annonsering	23	7	1	1
Hemsida o broschyr	0			
Summa övriga kostnader	83	39	3	4
SERN			41	41
Köpta tjänster				
Studiebesök, arvoden	5	1,5		
Seminarier, föreläsare	20	3	4	11
Summa köpta tjänster	25	4,5	4	11
Totala kostnader	1 257	534,5	443	541
Finansiering				
Kommunerna, 6 st	300	125	125	125 Orust finans fr 2008
LRF Väst	80	40	40	40 via Terra et Mare
NG/VG-region	100	50		50
Almi Företagspartner Väst	23	12,5	12,5	12,5
Länsstyrelsen, LP	754	0	0	0
Leader		297	150	147 1 av 2 rekv inlämnad
Projektintäkter		10	8	10
Totalt	1 257	534,5	335,5	534,5

Finns en viss osäkerhet med avdrag från rekviderade kostnader till Leader samt Landsbygdsprogrammet från 2008 som ännu inte beslutat inlämnad rekv.

5. Avvikelser

5.1 Ekonomi

Eftersom projektperiod och resurstilldelning ändrades i besluten, utifrån det ansökta, av Leader Ranrike och Terra et Mare hösten 2008, har budgeten som beskrivits ovan för 2009 justerats med avseende på halvår och minskad tjänstgöring från 2,02 till 1,3 årsarbeten.

Från 1 januari -09 har GA fakturerat kvalificerad rådgivning samt kostnad för nätverksträffar och seminarier. Att fakturera nätverksträffar med ca 100 inkl fika samt 400:- per timma för den mer avancerade rådgivningen har inte hindrat verksamheten.

Kostnader för marknadsföring har uteblivit.

Det kvarstår en osäkerhet med ekonomiska utfallet eftersom beslut från rekv nr 1 för Leader (april -08 till okt -08) inte är beslutat men sker inom kort. Sista rekvisitionen kan inte göras förrän allt är betalat och övriga inbetalningar från medfinansiärerna finns på kontot. Det gäller de 50´ från NG/VG-region (Naturbrukskansliet) som kan göras först efter 30 juni -09.

5.2 Verksamheten

Kvantitativt så har de uppställda målen uppfyllts.

Men det kunde ha varit bättre! En för stor andel av tiden har ägnats åt att ansöka om medel, rekvirera och annat som har haft med den finansiella ”driften” av projektet att göra. Många finansiärer med olika rutiner och villkor ger merarbete.

Mer kunde ha gjorts med de horisontella målen. Dessa frågor är viktiga och finns med i det dagliga arbetet. Men kan givetvis ständigt utvecklas.

Men kontakterna med de enskilda företagarna och även de nätverk som GA arbetat med ger en fantastisk stimulans. De utstrålar framtidstro!

Dingle i juni 2009

Krister Olsson   Helena von Bothmer   Claes Hedlund   Rolf Berg